

2316

70

Class – BA VI Semester

Subject –History of Punjab

Paper-B

Time Allowed : 3 Hours

Maximum Marks : 100

PART-A

Note– Attempt any six questions, Each question carries 6 marks.

1. Discuss the conquest of Lahore and its importance.
2. Jagirdari System
3. Treaty of Bhyrowal.
4. Write a note on Ahmadiyas.
5. Discuss role of Shiromani Akali Dal in Gurudwara Reform Movement.
6. Sachar formula
7. Write a note on Zaman Shah.
8. Sikander-Jinnah Pact.
9. Discuss the main terms of Treaty of Amritsar.
10. Discuss the Contribution of Master Tara Singh in formation of Punjabi Subha.

PART-B

Note— Attempt any 4 questions. Each question carrying 16 marks.

UNIT-I

1. Discuss the Political Condition of Punjab during 1790-1797.

Or

2. Critically Examine the Military Administration of Ranjit Singh.

UNIT II

3. Discuss the Causes and Effects of First-Anglo Sikh War.

Or

4. Discuss the Causes and Achievement of Arya Samaj.

UNIT III

5. Discuss the causes, establishment and major morchas of Gurudwara Reform Movement.

Or

6. Discuss the circumstances leading to the re-organisation of Punjab in 1966.

UNIT IV

7. Discuss the circumstances leading for Partition of Punjab

Or

8. Discuss the Board of Administration.

Hindi Version

भारत-के

नोट- कोई 6 प्रश्न करें। हर प्रश्न के 6 अंक हैं।

1. लाहौर की विजय और इसके महत्त्व का वर्णन करें।
2. जागीरदारी प्रथा
3. भैरोवाल की सन्धि।
4. अहमदिया आन्दोलन पर नोट लिखें।
5. गुरुद्वारा सुधार आन्दोलन के शिरोमणि अकाली दल की भूमिका का वर्णन करें।
6. सच्चर फारमूला
7. जमान शाह पर नोट लिखें।
8. सिकन्दर-जिन्नाह समझौता
9. अमृतसर की सन्धि की मुख्य धाराओं का वर्णन करें।
10. पंजाबी सूबा के निर्माण में मास्टर तारा सिंह के योगदान का वर्णन करें।

भाग-ख

नोट- कोई 4 प्रश्न करें। हर प्रश्न के 16 अंक हैं।

यूनिट I

1. 1790-97 के दौरान पंजाब की राजनीतिक अवस्था का वर्णन करें।

या

2. रणजीत सिंह के सैनिक प्रशासन का आलोचनात्मक वर्णन करें।

यूनिट II

3. प्रथम अंगलो-सिक्ख युद्ध के कारण और प्रभाव का वर्णन करें।

या

4. आर्य समाज के कारण और सफलताओं का वर्णन करें।

यूनिट III

5. गुरुद्वारा सुधार आन्दोलन के कारण, स्थापना और मुख्य मोर्चों का वर्णन करें।

या

6. पंजाब के पुनर्गठन 1966 के लिए जिम्मेवार परिस्थितियों का वर्णन करें।

यूनिट IV

7. पंजाब के विभाजन के लिए जिम्मेवार कारणों का वर्णन करें।

या

8. बोर्ड के शासन प्रबन्ध का वर्णन करें।

Punjabi Version

ਭਾਗ-ਕ

ਨੋਟ - ਕੋਈ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 6 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਸਿੱਤ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
2. ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ ਪ੍ਰਥਾ
3. ਭੈਰੋਵਾਲ ਦੀ ਸੰਧੀ
4. ਅਹਿਮਦੀਆ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
5. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
6. ਸੱਚਰ ਫਾਰਮੂਲਾ।
7. ਜਮਾਨ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
8. ਸਿਕੰਦਰ-ਜਿਨਾਹ ਸਮਝੌਤਾ
9. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸੰਧੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
10. ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਖ

ਨੋਟ - ਕੋਈ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 16 ਅੰਕ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ-1

1. 1790-97 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

2. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੈਨਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਪਹਿਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼-ਸਿੱਖ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

4. ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੋਰਚਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

6. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ 1966 ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

8. ਬੋਰਡ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

*****